

Gènere i Dret

Codi: 106969

Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Estudis Socioculturals de Gènere	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Noelia Igareda González

Correu electrònic: noelia.igareda@uab.cat

Equip docent

Rocio Medina Martin

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

L'alumnat ha d'haver cursat el curs de Fonaments del Dret de primer curs del Grau de Gènere.

L'impartició de la assignatura tindrà en compte la perspectiva dels Objectius Sostenibles de Desenvolupament

Objectius

Els objectius són:

1. Promoure una anàlisi crítica de la creació, aplicació i interpretació del Dret des d'una perspectiva de gènere.
2. Identificar els factors que impedeixen la igualtat real i efectiva, des d'una perspectiva de gènere interseccional, a les diferents branques de l'ordenament jurídic.
3. Realitzar estudis de casos pràctics sobre la presumpta neutralitat del Dret a través de la jurisprudència espanyola i europea.

Resultats d'aprenentatge

1. CM01 (Competència) Proposar exemples de solucions jurídiques als problemes de discriminació de les dones i del col·lectiu LGTBIQ+.
2. CM02 (Competència) Proposar actuacions sobre les discriminacions directes, indirectes o múltiples per raó de sexe, gènere i orientació sexual.
3. KM03 (Coneixement) Identificar els problemes vinculats amb la igualtat entre homes i dones en la legislació i en la jurisprudència.

4. SM62 (Habilitat) Seleccionar diferents eines per a analitzar i explicar els processos de formulació, decisió, implementació i avaluació en les polítiques d'igualtat de gènere.

Continguts

Continguts

1. Sexe, gènere, orientació sexual, identitat de gènere i interseccionalitat.
 - 1.1. Estereotips i rols de gènere
 - 1.2. Orientació sexual i identitat de gènere.
2. La igualtat i no discriminació des de la perspectiva de gènere
 - 2.1. Concepte de discriminació.
 - 2.2. Dimensions de la igualtat.
 - 2.3. Dret antidiscriminatori
3. Lleis d'Igualtat
 - 3.1. La influència internacional i comunitària en matèria d'igualtat de gènere
 - 3.2. La llei d'igualtat estatal
 - 3.3. Les lleis autonòmiques d'igualtat
4. Polítiques d'igualtat de gènere.
 - 4.1. Evolució de les polítiques d'igualtat de gènere
 - 4.2. Transversalitat de gènere
 - 4.3. Plans d'igualtat
5. Legislació antidiscriminació
 - 5.1. Lleis d'igualtat de tracte i no discriminació
 - 5.2. La interseccionalitat en les polítiques de gènere
6. Violències masclistes i instruments jurídics
 - 6.1. Llei estatal i autonòmiques de violència de gènere
 - 6.2. Llei catalana contra les violències masclistes
 - 6.3. Assetjament sexual i assetjament per raó de sexe
 - 6.4. Llei de llibertat sexual i marcs sobre les violències sexuals.
7. Estat i ciutadania des de la perspectiva de gènere.
 - 7.1. Economia feminista i polítiques de cures.
 - 7.2. Les desigualtats de gènere en l'Estat de Benestar
 - 7.3. Protecció de la maternitat, paternitat i circumstàncies associades

- 8. Drets en l'espai Públic i privat en perspectiva de gènere.
 - 8.1. Models de famílies i el rol del dret
 - 8.2. Els problemes de múltiple discriminació de les dones migrants
- 9. Bioètica i Gènere
 - 9.1. Drets sexuals i reproductius
 - 9.2. Maternitat i paternitat
 - 9.3. Els debats sobre l'avortament
 - 9.4. Tècniques de reproducció assistida
- 10. Sexualitat i Dret
 - 10.1. La construcció de la sexualitat i aportacions de la teoria queer
 - 10.2. El debat sobre la prostitució i el treball sexual
 - 10.3. La tracta de dones amb fins d'explotació sexual
- 11. Teories de la justícia i Gènere.
 - 11.1. Teories Feministes del Dret.
 - 11.2. Teories feministes de la justícia
- 12. Intel·ligència artificial i gènere.
 - 12.1. Discriminació algorítmica i biaix de gènere
 - 12.2. Drets digitals.
 - 12.3. Ciberviolències masclistes i machoesfera.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe pràctica	22	0,88	
Classe teòrica	22	0,88	
Treball individual	42	1,68	
Tipus: Supervisades			
Tutories	22	0,88	
Tipus: Autònomes			
Treball en equip	15	0,6	

El curs es desenvoluparà a partir del comentari de lectures i de les exposicions de les recerques de l'alumnat. Cada setmana es comentarà una lectura obligatòria i hi haurà una exposició d'un grup sobre un tema del programa. Durant el curs es desenvoluparà el treball individual/grupal de l'alumnat dividit en un treball de recerca i un comentari sobre les lectures obligatòries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comentaris de lectures	30%	10	0,4	CM01, CM02, KM03, SM62
Examen	50%	2	0,08	CM01, CM02, KM03, SM62
Treball en classe i treball en grup	20%	15	0,6	CM01, CM02, SM62

La nota final s'obtindrà a partir dels següents elements:

1.1 Avaluació continuada de les classes. (50% de la nota) Les dates de realització de les activitats avaluables i el seu contingut, figurarà en el campus virtual abans de l'inici de classes.

S'aconsella als / les estudiants l'assistència continuada a classes i la realització de les activitats programades al llarg del curs (lectures, comentaris de legislació, anàlisi de jurisprudència, etc.)

1.2 Examen final. (50% de la nota) L'examen final de ha de superar amb una nota superior a 5 per fer mitjana amb la resta de qualificacions de l'avaluació continuada.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Procediment de revisió de les qualificacions.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Condicions per a la qualificació 'No evaluable'.

L'estudiant rebrà la qualificació de No evaluable sempre que no hagi lliurat i/o superat més del 2/3 de les activitats d'avaluació.

RECUPERACIÓ: Es realitzarà recuperació únicament de la part relativa a l'examen final.

POSSIBILITAT D'AVALUACIÓ ÚNICA. Ha de ser sol·licitada a l'inici de l'assignatura o posteriorment per raons sobrevingudes. 1a activitat (25%) + 2a activitat (25%) + prova de contingut (50%, mateixa que l'examen final).

Ús de intel·ligència artificial

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

[IRIGOIEN DOMÍNGUEZ](#), Alazne (2021). Estereotipos de género e interseccionalidad una referencia a la normativa y jurisprudencia de la Comunidad Autónoma del País Vasco. [Revista Vasca de Administración Pública \(RVAP\). Administrazio Publikoaren Euskal Aldizkaria](#), Nº 119, 101-126, <https://doi.org/10.47623/ivap-rvap.119.2021.03>.

BARCONS, Maria, (2020). Perspectiva de género e interseccionalidad en la investigación socio-jurídica en *La investigación en Derecho con perspectiva de género* / coord. por María Jesús Espuny i Tomás, Daniel Vallés Muño, Elisabet Velo i Fabregat, 2020, 29-37.

BODELON, Encarna, (2010). Las leyes de igualdad de género en España y Europa: ¿hacia una nueva ciudadanía?. *Anuario de filosofía del derecho*, 26, 2010, 85-106.

BODELÓN, Encarna (coord.) (2012). *Violencia de género y las respuestas de los sistemas penales*, Ediciones Didot.

COSTA, Malena (2015), El pensamiento jurídico feminista en los confines del Siglo XX, *Asparkia*, (26), 35-49

COSTA, Malena (2016). *Feminismos Jurídicos*. Editorial Didot.

COLL-PLANAS, Gerard, Miquel (2015). [La identidad en disputa](#): conflictos alrededor de la construcción de la transexualidad. [Papers: revista de sociología](#), Vol. 100 (1), 35-52, DOI: [10.5565/rev/papers.637](#).

FRASER, Nancy (2012). [La política feminista en la era del reconocimiento](#): un enfoque bidimensional de la justicia de género. [Arenal: Revista de historia de las mujeres](#), (Ejemplar dedicado a: Debates actuales sobre justicia y género: la teoría tridimensional de la justicia de Nancy Fraser), vol. 19 (2), 267-286, <https://doi.org/10.30827/arenal.v19i2.1417>

GONZÁLEZ PRADO, Patricia (2020). Jurisprudencia comparada sobre aborto: cuando los feminismos impregnan el derecho. *Cuadernos electrónicos de filosofía del derecho*, Nº. 42, 135-157, <https://doi.org/10.7203/CEFD.42.16026>.

IGAREDA, Noelia (2018). [La gestación por sustitución](#): una oportunidad para repensar la filiación y la reproducción humana, *Bioética y Derecho*, [Nº. 44](#), , 57-72

IGAREDA, Noelia (2012). Las madresposas en el sistema de protección social español. *Aequalitas, Revista Jurídica de Igualdad de Oportunidades entre Mujeres y Hombres*, nº30 (Enero-Junio 2012), 48-53

IGAREDA, Noelia (2023). [Las controversias sobre la Ley del "Sí es sí" sobre violencia sexual](#), [Política Criminal: Revista Electrónica Semestral de Políticas Públicas en Materias Penales](#), vol. 18 (36), 564-590.

- IGAREDA, Noelia, (2022), [El discurso de odio anti-género en las redes sociales como violencia contra las mujeres y como discurso de odio](https://doi.org/10.20318/dyl.2022.6875), *Derechos y libertades: Revista de Filosofía del Derecho y derechos humanos*, N° 47, 2022, 97-122, <https://doi.org/10.20318/dyl.2022.6875>
- LOMBARDO, Emanuela (2017). *The Spanish Gender Regime in the EU Context: Changes and Struggles in Times of Austerity*. *Gender Work & Organization*, vol. 24 (1), 20-33, doi.org/10.1111/gwao.12148
- MEDINA, Rocio, (2022). Cap a un feminisme jurídic interseccionalIdees. *Revista de temes contemporanis*, N°. 59.
- MORERO BELTRÁN, Anna; GONZALEZ PRADO, Patricia (2023). Derechos sexuales y reproductivos: tensiones y estado actual en Catalunya. *Anuari del conflicte social*, N°. 14, <https://doi.org/10.1344/ACS2023.14.9>.
- MACKINNON, Catherine (1995). *Hacia una teoría feminista del Estado*. Ediciones Cátedra.
- MAQUEDA, Maria Luisa (2009). *Prostitución, feminismos y Derecho Penal*. Editorial Comares.
- MESTRE I MESTRE, Ruth (2006). [La caixa de Pandora](#): introducció a la teoria feminista del dret. Tirant lo Blanch.
- MESTRE I MESTRE, Ruth M. (2021). [El trabajo sexual es trabajo](#): dos argumentos pro derechos de las trabajadoras del sexo, *Jueces para la democracia*, N° 101, 45-56.
- NAVAS, Susana (dir) (2012). *Iguales y diferentes ante el derecho privado*, Tirant lo Blanch (versió digital disponible Biblioteca UAB)
- NICOLÁS, Gemma; BODELÓN, Encarna (comps): *Gènere y dominación. Críticas feministas del derecho y el poder*, Antropos.
- OKIN, Susan (1989). *Justice, Gender and the Family*, Basic Books.
- PITCH, Tamar (2003). *Un derecho para dos: la construcción jurídica del género, sexo y sexualidad*. Trotta.
- [SANCHEZ HUETE, Miguel Ángel](#) (2025). *Conectadas y desiguales: la brecha de género en la era digital*, Dykinson.

Programari

Teams

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt